

Rijksoverheid

Publiekssamenvatting onderzoeksplan

Nationaal programma Duurzaam Gebruik Diepe Ondergrond (DGDO)

Over het onderzoeksplan (concept-NRD) en hoe u erop kunt reageren

We gebruiken de diepe ondergrond van Nederland voor energie en grondstoffen. Denk aan aardwarmte, gasopslag en zoutwinning. Het Rijk wil dat toekomstbestendig en ruimtelijk verantwoord blijven doen. Daarom maakt het Rijk het programma Duurzaam Gebruik Diepe Ondergrond (DGDO).

Het gebruik van de diepe ondergrond kan gevolgen hebben voor uw leefomgeving. We onderzoeken daarom de milieueffecten van onderzoeksalternatieven.

Vanaf 10 april 2026 kunt u op www.rvo.nl/dgdo het volledige onderzoeksplan bekijken. Dat heet de concept-NRD: concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Daarin staat een uitgebreide beschrijving van de onderzoeksalternatieven en welke milieueffecten we onderzoeken.

In deze samenvatting gaan we in op het onderzoeksplan. We leggen kort uit wat een onderzoeksplan is, wat we willen onderzoeken en hoe. Daarnaast geven we een update over hoe we de omgeving betrekken. Tot slot leest u wat de vervolgstappen zijn en hoe en tot wanneer u kunt reageren op het onderzoeksplan.

We organiseren op 23 april 2026 een onlinebijeenkomst. Dan bespreken we de opzet van het onderzoeksplan. Via www.rvo.nl/dgdo kunt u zich aanmelden.

1. De diepe ondergrond: waarom is die belangrijk?

De diepe ondergrond is doorgaans alles dieper dan 100 meter onder de grond en was altijd al een belangrijke bron van energie en grondstoffen. Eerst wonen we steenkool. Later kwam de winning van aardgas en aardolie erbij. Ook winnen we in Nederland al lang zout als grondstof voor bijvoorbeeld medicijnen en industrie.

Nu gebruiken we de diepe ondergrond steeds vaker ook voor duurzame energie. Bijvoorbeeld voor de winning van aardwarmte. In de toekomst komen daar nieuwe toepassingen bij, zoals de opslag van waterstof. We gebruiken de diepe ondergrond dus op steeds meer manieren. Het is belangrijk om dat veilig en verantwoord te blijven doen.

2. Het programma DGDO in het kort

Het Rijk werkt aan een duurzaam, leefbaar en welvend Nederland. Niet alleen voor nu, maar ook voor toekomstige generaties. De diepe ondergrond speelt daarin een belangrijke rol. Het is daarom cruciaal dat we de diepe ondergrond verstandig en veilig kunnen blijven gebruiken.

Het toekomstige gebruik van de diepe ondergrond vraagt om inzicht in ruimtelijke ontwikkelingen en randvoorwaarden voor gebruik. Het programma

zal een visie en ruimtelijk kader bevatten voor het ruimtelijk verantwoord, toekomstbestendig gebruik van de diepe ondergrond in samenhang met andere nationale en regionale opgaven.

Met dit kader is het voor eenieder transparant en navolgbaar welke activiteiten in de toekomst worden verwacht en welke randvoorwaarden voor gebruik van de diepe ondergrond aan de orde zijn.

3. Wat is een concept-NRD en wat staat erin?

Waarom is een concept-NRD nodig?

Het programma DGDO gaat over activiteiten in de diepe ondergrond. Die activiteiten kunnen gevolgen hebben voor de leefomgeving. In de Omgevingswet staat dat een milieueffectrapport verplicht is voor programma's. Voordat we het milieueffectenonderzoek starten, leggen we eerst in het onderzoeksvoorstel – de concept-NRD – uit hoe we van plan zijn dit te doen. Op basis van dat onderzoeksplan en de adviezen die we daarop zullen krijgen, voeren we het plan-MER-onderzoek uit.

Wat staat er in een concept-NRD?

In de concept-NRD (concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau) staat:

- welke milieueffecten we onderzoeken,
- hoe we dat doen,
- hoe gedetailleerd we dat doen.

Het beschrijft ook welke thema's met betrekking tot de leefomgeving centraal staan in het onderzoek. En er staat in welke onderzoeksalternatieven

we gaan onderzoeken op hun milieueffecten. Zie paragraaf '4. Wat onderzoeken we precies? En wat zijn onderzoeksalternatieven?'

Lees 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau Nationaal Programma Duurzaam Gebruik Diepe Ondergrond'. Daarin staat een uitgebreide beschrijving van de te onderzoeken onderzoeksalternatieven per activiteit en de milieueffecten die we onderzoeken. U vindt het document op www.rvo.nl/dgdo.

Wat is het doel van het plan-MER?

Het plan-MER geeft informatie over het milieu. Die informatie nemen we mee in het ontwerp-programma en helpt bij het maken van nationale beleidskeuzes en vaststellen van randvoorwaarden voor gebruik van de diepe ondergrond. Zo nemen we de gevolgen voor de leefomgeving zo vroeg mogelijk mee in de plannen.

4. Wat onderzoeken we precies? En wat zijn onderzoeksalternatieven?

Het plan-MER onderzoekt de milieueffecten van verschillende onderzoeksalternatieven. Het richt zich hierbij op de vier activiteiten op land waarover we tot en met 2050 ruimtelijke ontwikkelingen verwachten:

- aardgaswinning
- aardwarmtewinning
- zoutwinning
- waterstofopslag.

Wat zijn onderzoeksalternatieven?

Onderzoeksalternatieven zijn beleidsrichtingen om mogelijke keuzes te maken over waar en hoe we een bepaald gebruik van de diepe ondergrond toestaan.

Voor elke activiteit, ofwel type gebruik, onderzoeken we verschillende onderzoeksalternatieven op hun mogelijke milieueffecten. We kijken daarbij wat er in de diepe ondergrond mogelijk is.

De onderzoeksalternatieven laten de uiterste mogelijkheden zien: de hoeken van het speelveld. Zo kunnen de verschillende effecten op het milieu in beeld worden gebracht. De (milieu)informatie van het plan-MER benutten we om de uiteindelijke keuzes en randvoorwaarden in het programma DGDO te kunnen maken.

5. Wat zijn de vervolgstappen?

Op de concept-NRD kan iedereen reageren tot en met 21 mei 2026. We vragen zowel de wettelijke adviseurs als de Commissie mer om advies.

Stap 1: Opstellen van een Nota van Antwoord

Alle binnengekomen reacties en adviezen verzamelen en bundelen we. Hier wordt vervolgens een reactie op geformuleerd in de Nota van Antwoord (NvA). Die gaat in op de binnengekomen zienswijzen en adviezen en hoe deze wel of niet worden meegenomen in het uit te voeren plan-MER-onderzoek. De Nota van Antwoord publiceren we op www.rvo.nl/dgdo.

Stap 2: Onderzoek voor het milieueffectrapport (plan-MER)

We onderzoeken de milieueffecten van de verschillende typen gebruik van de diepe ondergrond. De resultaten van dat onderzoek staan in het plan-MER.

Stap 3: Ontwerpprogramma en plan-MER ter inzage

Het ontwerpprogramma is de voorlopige eindversie van het programma DGDO. We publiceren het ontwerpprogramma en het plan-MER. U kunt op beide documenten reageren.

Keuzes binnen het ontwerpprogramma worden gemaakt aan de hand van verschillende bouwstenen, waaronder het plan-MER-onderzoek, conclusies uit de maatschappelijke dialoog en eerdere beleidsdocumenten en onderzoeksrapporten.

Stap 4: Definitief programma DGDO

We gebruiken alle reacties en adviezen om het definitieve programma vast te stellen.

6. Hoe betrekken we de omgeving?

De Rijksoverheid gaat tijdens het tot stand komen van het programma in gesprek met inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden. Dat noemen we de maatschappelijke dialoog. Zo weten we wat de omgeving belangrijk vindt bij het toekomstige gebruik van de diepe ondergrond.

Wat hebben we al gedaan?

We hebben in 2025 regiosessies gehouden met gemeenten, provincies en waterschappen. Daar spraken we over ruimtelijke aandachtspunten en ontwikkelingen in de regio. Daarnaast hebben we een onlineonderzoek uitgevoerd onder inwoners. We hebben ook verschillende organisaties geïnterviewd, bijvoorbeeld drinkwaterbedrijven, mijnbouwbedrijven, maatschappelijke organisaties en natuur- en landschapsorganisaties.

Wat gaan we nog doen?

In 2026 gaan we verder in gesprek over een aantal inhoudelijke vraagstukken met verschillende partijen. Bijvoorbeeld over hoe overheden samen kunnen sturen op het gebruik van de diepe ondergrond of hoe rekening gehouden moet worden met regionale kenmerken.

Wat gebeurt er met de input?

De inzichten, perspectieven en aanbevelingen uit de maatschappelijke dialoog worden benut voor de keuzes en randvoorwaarden in het programma DGDO.

Meer informatie over de maatschappelijke dialoog vindt u op www.rvo.nl/dgdo/md.

7. Hoe kunt u reageren op het onderzoeksplan?

Tussen 10 april en 21 mei 2026 ligt dit onderzoeksplan ter inzage. U kunt er dan op reageren. Dat kan op twee manieren:

Digitaal

Reageer via www.rvo.nl/dgdo/proces.

Per post

Stuur uw reactie naar: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat – Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Programma DGDO, Postbus 111, 9200 AC Drachten.

Onderteken uw brief en vermeld uw adres.

Dan sturen wij u een ontvangstbevestiging per post.

8. Wilt u meer weten?

Meer informatie over het programma DGDO vindt u op www.rvo.nl/dgdo. Een lijst met veelvoorkomende afkortingen en begrippen vindt u op die website én in het onderzoeksplan.

Alle documenten en het reactieformulier staan op de pagina ‘Procedurale informatie’ (www.rvo.nl/dgdo/proces).

Vragen?

Heeft u vragen? Stuur dan een e-mail naar DGDO@minezk.nl.

Deze brochure is een uitgave van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag

Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag

T +31 (0) 88 042 42 42

F +31 (0) 88 602 90 23

Contact

www.rvo.nl

Contactgegevens nationaal programma DGDO

www.rvo.nl/dgdo

dgdo@minezk.nl

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | maart 2026

Publicatienummer: RVO-025-2026/BR-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.

Maart 2026